

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że M. L. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1 kwietnia 2009 roku do 15 sierpnia 2012 roku, od 31 stycznia 2013 roku do 5 grudnia 2014 roku i od 1 lutego 2015 roku, wskazując, że w okresie od 6 grudnia 2014 roku do 31 stycznia 2015 roku wnioskodawczyni nie podlega temu ubezpieczeniu ze względu na opłacenie składki za miesiąc grudzień 2014 roku w zaniżonej wysokości oraz brak zgody organu na przywrócenie terminu do opłacenia po terminie składki we właściwej wysokości. (decyzja k 56-60 akt ZUS)

W dniu 22 maja 2015 roku M. K. złożyła odwołanie od powyższej decyzji, w którym wniosła o jej zmianę poprzez ustalenie, że podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 6 grudnia 2015 roku. W uzasadnieniu wskazała, że w okresie od 8 do 19 grudnia 2014 roku oraz od 29 grudnia 2014 roku do 23 stycznia 2015 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim związanym z opieką nad dzieckiem, a w okresie od 23 stycznia 2015 roku do 12 lutego 2015 roku – na zwolnieniu lekarskim. Podała, że organ rentowy nie wyraził zgody na przywrócenie terminu do opłacenia składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2014 roku, która nie została pierwotnie prawidłowo wyliczona ze względu na wskazanie w deklaracji rozliczeniowej niewłaściwej liczby dni związanych z opieką nad dzieckiem. Wskazała, że sytuacja jaka wystąpiła przy opłacaniu składki za ten miesiąc była wyjątkowa, że jest rzetelnym płatnikiem, niedopuszczającym do powstawania zaległości z tytułu składek. (odwołanie k. 2-3)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 2 czerwca 2015 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k. 5)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. L. prowadzi działalność gospodarczą i w okresie od 1 kwietnia 2009 roku do 31 marca 2011 podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu na zasadach preferencyjnych, a od 1 kwietnia 2011 roku do 17 sierpnia 2012 roku – na zasadach ogólnych. W okresie od 18 sierpnia 2012 roku do 30 stycznia 2013 roku – z uwagi na przyznany zasiłek macierzyński – była zgłoszona tylko do ubezpieczenia zdrowotnego, zaś od 31 stycznia 2013 roku – ponownie przystąpiła do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego na zasadach ogólnych. (pismo k 24 akt ZUS)

W okresie podlegania temu ubezpieczeniu wnioskodawczyni uchybiła terminowi opłaty składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w miesiącach styczniu 2010 roku, lutym 2010 roku i marcu 2010 roku. Niedopłata ta nie przekroczyła kwoty 6,60 złotych, w związku z czym nie wpłynęła na przebieg ubezpieczenia. (pismo k 4 akt ZUS)

Ponowne niedopłaty składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe miały miejsce w miesiącach maju 2011 roku, czerwcu 2011 roku i lipcu 2011 roku. (pismo k 24 akt ZUS)

Na wniosek ubezpieczonej z dnia 13 września 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wyraził zgodę na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiące: maj, czerwiec i lipiec 2011 roku. (wniosek k 10, pismo k 14 akt ZUS)

W okresie od 8 do 19 grudnia 2014 roku i od 29 grudnia 2014 roku do 23 stycznia 2015 roku odwołująca sprawowała opiekę nad chorym dzieckiem, a w okresie od 23 stycznia 2015 roku do 12 lutego 2015 roku była niezdolna do pracy z powodu własnej choroby. (niesporne)

W związku z błędem w wyliczeniu składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2014 roku w dniu 27 stycznia 2015 roku uregulowana została różnica w składce na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2014 roku, płatnej do dnia 12 stycznia 2015 roku. (raport rozliczeń k 22 akt ZUS, zeznania świadka A. K. – zapis nagrania - e-protokół rozprawy z dnia 16 lutego 2016 roku 00:13:52-00:18:53)

W dniu 28 stycznia 2015 roku pełnomocnik M. L. złożył wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie składek za miesiąc grudzień 2014 roku po obowiązującym terminie płatności, wskazując, że powodem korekty deklaracji za miesiąc

grudzień 2014 roku było przekroczenie limitu liczby dni zwolnienia lekarskiego wnioskodawczyni na opiekę nad dzieckiem. (wniosek k 20 akt ZUS)

Pismem z dnia 18 lutego 2015 roku, doręczonym pełnomocnikowi wnioskodawczyni w dniu 23 lutego 2015 roku organ rentowy odmówił przywrócenia terminu. (pismo k 26, zwrotne potwierdzenie odbioru k 28-29 akt ZUS)

W dniu odebrania decyzji pełnomocnik wnioskodawczyni złożył kolejny wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc grudzień 2014 roku. (wniosek k 33-36)

Pismem z dnia 6 marca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych – I Oddział w Ł. podtrzymał swoje stanowisko. (pismo k 38)

W dniu 10 marca 2015 roku wnioskodawczyni wystąpiła o wydanie decyzji o okresach podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. (pismo k 40)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jako niezasadne podlega oddaleniu.

Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz.1442) osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej obowiązkowo podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Na mocy przepisu art.11 ust.2 tej ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają ubezpieczeniu chorobowemu dobrowolnie na swój wniosek.

W myśl zaś art.14 ust.2 pkt 2 w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie; w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust. 2a;

Z przywołanego przepisu wynika, że jedną z przesłanek ustania dobrowolnego ubezpieczenia jest nieopłacenie w terminie składki należnej na to ubezpieczenie. Nie budzi żadnych zastrzeżeń stwierdzenie, że nieopłacenie w ogóle składki na dobrowolne ubezpieczenie albo opłacenie jej w całości po ustawowym terminie rodzi skutek przewidziany w przepisie art. 14 ust. 2 pkt 2. Skutek ten powstaje ex lege, bez względu na wolę stron.

Na tle tego przepisu powstał jednak problem interpretacyjny jaki ma skutek opłacenie w wymaganym terminie jedynie części należnej składki.

W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę, składka należna, która warunkuje podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w rozumieniu art.14 ust.2 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, to składka opłacona w terminie w pełnej wysokości. (por. wyrok Sądu Najwyższego wyraził z dnia 18 kwietnia 2012 r. sygn. II UK 188/11)

Z powyższego wynika zatem, że dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje także wtedy, gdy płatnik składkę opłacił w terminie, lecz w niepełnej wysokości, a należnej dopłaty dokonał po obowiązującym terminie płatności.

Jednocześnie w myśl postanowień zawartych w przepisie art.14 ust.2 pkt 2 ustawy, w przypadku ustania ubezpieczenia ze względu na nieopłacenie składek, osoba prowadząca pozarolniczą działalność może wystąpić do organu rentowego z wnioskiem o dopuszczenie możliwości opłacenia składek po terminie.

Ustawa nie określa przesłanek „wyrażenia zgody” na opłacenie składki po terminie, co jednak nie oznacza przyznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych niczym nieskrępowanego uznania w uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu

wniosku o wyrażenie zgody. Przyznana kompetencja winna być wykonywana według sprawdzalnych, sprawiedliwych kryteriów. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyposażony w uprawnienie wyrażania zgody na opłacenie składki po terminie winien ujawnić jakimi przesłankami kierował się odmawiając jej, a jego decyzja podlega merytorycznej ocenie sądu. Od decyzji organu rentowego odmawiającej wyrażenie zgody na opłacenie składki po terminie przysługuje zatem odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 listopada 2007 r., sygn. II UK 65/07, niepubl; uchwała Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2007 r. sygn. I UZP 6/06, opubl: Orzecnictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2007, Nr 13-14, poz. 197, str. 577)

Materiał dowodowy zgromadzony w przedmiotowej sprawie, oparty na niespornych dowodach w postaci dokumentów, zeznań świadka i twierdzeń M. K. wykazał, że za miesiąc grudzień 2014 roku, na skutek niewłaściwie wyliczonej składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, wystąpiła niedopłata na koncie ubezpieczonej.

Powyższe oznacza, że wnioskodawczyni nie opłaciła za miesiąc grudzień 2014 roku składki w należnej wysokości, a zatem jej dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustało z dniem 5 grudnia 2014 roku (po dniu, za który przysługiwał zasiłek chorobowy – art.14 ust.2a powołanej ustawy).

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle poczynionych w sprawie ustaleń, negatywna decyzja organu rentowego w przedmiocie wniosku ubezpieczonej o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za opisywany miesiąc była uzasadniona.

Oceniając odmowę przywrócenia terminu Sąd nie może tracić z pola widzenia całego kontekstu działania wnioskodawczyni, która jest przedsiębiorcą, zatem wymagany jest od niej profesjonalizm oraz inicjatywa związana z prowadzoną działalnością, także w odniesieniu do wywiązywania się z obowiązku uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne. Nie można zatem przyjąć, że jest zagubioną wśród przepisów prawa, nieporadną osobą, tym bardziej, że rozlicza ją biuro zajmujące się tymi właśnie usługami.

Nie bez znaczenia dla rozważenia możliwości przywrócenia terminu do opłacenia składki za miesiąc grudzień 2014 roku pozostaje fakt uchybień wnioskodawczyni w opłacaniu składek za okres od stycznia do marca 2010 roku (nie powodujący jednak ustania ubezpieczenia) oraz fakt wyrażenia już przez organ rentowy w 2011 roku zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiące: maj, czerwiec i lipiec 2011 roku.

W świetle powyżej wskazanych okoliczności uznać należy, że postawa wnioskodawczyni nie zasługuje na dobrodziejstwo kolejnego przywrócenia terminu.

Dlatego też Sąd na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.